

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การปฏิบัติของพยาบาลในการตอบสนองต่อสัญญาณทารกเกิดก่อนกำหนด ขณะให้การดูแลประจำวัน	
ผู้เขียน	นางสาวลำควน การะพิน	
ปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์)	
คณะกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. จุฑามาศ โชติบาง รองศาสตราจารย์ มาลี เอื้ออำนวย	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ทารกเกิดก่อนกำหนดที่เข้ารับการรักษาพยาบาลในหออภิบาลทารกจะได้รับการดูแลจากพยาบาลอย่างเหมาะสมตามหลักการดูแลเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของทารกเกิดก่อนกำหนด ดังนั้นพยาบาลต้องสามารถประเมินสัญญาณที่ทารกเกิดก่อนกำหนดแสดงออกถึงภาวะที่ร่างกายทารกอยู่ในภาวะสมดุลหรือภาวะเครียด และให้การตอบสนองต่อสัญญาณที่ประเมินได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยเมื่อทารกเกิดความเครียดขณะที่ได้รับกิจกรรมการพยาบาล พยาบาลควรตอบสนองโดยหยุดกิจกรรมการพยาบาลที่ปฏิบัติอยู่ในขณะนั้น เพื่อให้ทารกมีการปรับตัวเข้าสู่สมดุล แต่ถ้าทารกได้รับกิจกรรมพยาบาลหลายกิจกรรมอาจทำให้ทารกไม่สามารถปรับตัวปรับตัวเองเข้าสู่สมดุลเองได้ พยาบาลจึงต้องให้การดูแลที่เหมาะสม การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการปฏิบัติของพยาบาลในการตอบสนองต่อสัญญาณทารกเกิดก่อนกำหนดขณะให้การดูแลประจำวัน กลุ่มตัวอย่างเลือกอย่างเฉพาะเจาะจง ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดและหอผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด ในโรงพยาบาลตติยภูมิแห่งหนึ่ง จำนวนพยาบาล 11 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลและแบบสังเกตการปฏิบัติของพยาบาลในการตอบสนองต่อสัญญาณทารกเกิดก่อนกำหนดขณะให้การดูแลประจำวัน วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าพิสัยจำแนกตามการปฏิบัติของพยาบาล

ผลการวิจัยพบว่า ปฏิบัติของพยาบาลในการตอบสนองต่อสัญญาณทารกเกิดก่อนกำหนดขณะให้การดูแลประจำวัน ในกิจกรรมหลัก 2 กิจกรรม คือ 1) การประเมินสัญญาณชีพ ได้แก่ การวัดอุณหภูมิ และการวัดความดันโลหิต และ 2) การทำความสะอาดร่างกาย ได้แก่ การเช็ดตา การเช็ดสะดือ การเช็ดตัว การเปลี่ยนผ้าอ้อม และการทำความสะอาดช่องปาก โดยพยาบาลมีการปฏิบัติ

ตอบสนองต่อสัญญาณที่ทารกเกิดก่อนกำหนดแสดงออกมาได้ชัดเจนใน 2 ระบบ คือระบบประสาทอัตโนมัติ และระบบการทำงานของกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหว พยาบาลส่วนใหญ่ตอบสนองต่อสัญญาณที่ทารกแสดงออกด้านประสาทอัตโนมัติ/สรีรวิทยา ได้แก่ อัตราการเต้นของหัวใจลดลง อัตราการเต้นของหัวใจเพิ่มขึ้น ค่าความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือด $\leq 88\%$ โดยพยาบาลหยุดกิจกรรมที่พยาบาลปฏิบัติอยู่ ส่วนต่อสัญญาณที่ทารกเกิดก่อนกำหนดแสดงออกในระบบการทำงานของกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหว ได้แก่ แขนขา หรือลำตัวเหยียดมากกว่าปกติ งอแขนขามากกว่าปกติ แอ่นหลัง บิดตัว วางมือปิดหน้า กางนิ้วมือ กำหมัด ใบหน้าเหยเก อยู่ไม่นิ่ง คิ้นกระสับกระส่าย พยาบาลส่วนใหญ่ตอบสนองโดยการห่อตัว จัดท่านอน

ผลการวิจัยนี้ทำให้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการการพัฒนาการส่งเสริมการปฏิบัติของพยาบาลเพื่อตอบสนองต่อสัญญาณทารกเกิดก่อนกำหนด รวมทั้งเป็นข้อมูลให้พยาบาลได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติการพยาบาลในการตอบสนองต่อสัญญาณทารกเกิดก่อนกำหนด เพื่อช่วยลดความเครียดที่เกิดกับทารก ช่วยในการรักษาภาวะสมดุลของทารก ซึ่งจะทำให้ทารกเกิดก่อนกำหนดมีการเจริญเติบโตและการพัฒนาการสมวัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Nurses' Practices in Responses to Preterm Infant Cues During Daily Care	
Author	Miss Lamduan Karapin	
Degree	Master of Nursing Science (Pediatric Nursing)	
Advisory Committee	Associate Professor Dr. Jutamas Chotibang	Advisor
	Associate Professor Malee Urharmnuay	Co-advisor

ABSTRACT

Preterm infants who are cured in Neonatal Intensive Care Unit would receive appropriate nursing care according to principle of developmental care for preterm infants. Therefore, nurses should be able to assess preterm infant cues, which indicate infants are in physical stability or in stress and respond to the assessed cues appropriately. When preterm infants are stress while receiving nursing care, nurses should respond by stopping the nursing activities for infants to console themselves to stability. This study aims to study the practices of nurses in response to preterm infant cues during daily care. Purposive sample were eleven nurses who worked in Neonatal Intensive Care Unit or Nursery Unit of a tertiary hospital. Nurses' practices were monitored by participatory observation. Data collection tool were consisted of record of personal information and observation form of nurses' practices in response to preterm infant cues during daily care. Data were analyzed by using frequency distribution, percentage, and range of the nursing practices.

It was found that nurses' responded to preterm infant cues while providing daily care in two nursing activities; 1) vital signs such as blood pressure and temperature measurement; and 2) body cleaning which included eye care, cord care, body care, diaper change, and mouth care. Nurse responded to the preterm infant cues obviously in two subsystems which were autonomic and motor subsystems. Most of the nurses responded to infants' physiological cues; heart rate increased or decreased, and oxygen saturation less than 88 % by stopping the nursing activities. Preterm infant showed motor cues such as arms, legs, and body over stretched or flexed, back arched, body twisted,

face covered, finger sprayed, fist clenched, grimace, twitched and fuzzy. Most of the nurses responded by swaddling and facilitated tucking.

This result can be used as a nursing care in response to preterm infant cues during daily care guideline and also can be an information which enhance nurse concern and understand the importance of nurses' practices in response to preterm infant cues in order to reduce the stress and maintain their stability, so preterm infants can have appropriate growth and development.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved